



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Preceptorium diuine legis venerabilis fratris Joha[n]nis Nider de ordine predicatorum

Nider, Johannes

Nurnberge, 28.VII. 1496

Septimu[m] de dotibus corporis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31252

statu innocentie de comestione alientis
fructus vel aq. tñ delectat^r ē. sic mō
q̄s delectat in gustu claret vel zucari
plus aut in p̄ia restituet q̄ p. Adā p-
ditū est. Secūdo p̄fert melioratio obie-
ctorū i ordine ad gustū. Nā ceteris pa-
ribus quāq. pulcritudo corporū glo-
riosoꝝ excedit oēm pulcritudinē cor-
porū nūc existentū tñ ad min^o exce-
det suauitas saporis corporū glorio-
rum in statu futuro oēm naturalē su-
auitatē saporis totū mūdi. ita vt cor-
pus minimū sanctū sit q̄nq̄gesies sua-
uius q̄ sapor mellis zucari v̄ cuiuscūq.
alterius rei saporose in p̄sentī. Nō tñ
dentib⁹ masticabim⁹ v̄ cōterim⁹ sed
deo influere p̄cipiem⁹ intēstionaliter.
De residuis q̄tuor dicendū est. p̄por-
tionabiliter sicut de vsu. **S**eptimū
p̄ncipale extrinsecū gaudiū est actua-
tio tact⁹. Vñ x̄pus glorificat^r tact⁹
est. Et Ioh. xx. ait. Noli me t̄gere. Et
beata Agnes ait. Quē cū tēgēro ca-
sta sum. mediū aut tactus sicut et gu-
stus p̄iunctū est. Modus aut t̄gēdi
fm̄ Tho. vbi p̄us talis est. q̄ erit imu-
tatio spūalis a q̄litate t̄gibilib⁹. sic
etiā in corpore. Ade fuit. q̄ nec viere. nec
gladius scindere potuisset. et tñ horū
sensum habuisset. Impassibilitatē em̄
dos excludit naturalē imutationē. q̄
spūalis erit. Itē erit sine oī imutatio-
ne quā subiectū p̄ se faciat. s̄ p̄ species
erit ipsi tactui a deo influxus. Ex q̄ se-
quit^r q̄ nec tactus impediēt distantia
nec situ nec interpositione. Nūc sen-
sum etiā sine influxu sp̄bus oēs p̄nt
h̄c sic et visus. vt dīc̄ Tho. Erūt etiā in
p̄ia amplexus et oscula ad penes co-
gnatos. amicos. et natos. vt dīc̄ Ioh.
ēps in fm̄one d̄ oib⁹ sc̄is. Itē Bern.
in fm̄one de oib⁹ sc̄is. S̄ tact⁹ tales
et oscula erūt sine oī venerea p̄cupia.
Sicut etiā in vīa ex naturali pietate
mater filius. parentes natos. et alieni

osculant infantulos. ac Maria Eliza-
beth amplexata ē. Poterit etiā p̄ sp̄s
influxus fieri practus mutui inter o-
stantes. Ad tactus aut gaudiū faciet
sex. **P**rimo restitutio cōmodi nālīs.
q̄ in p̄ia erūt corpa terfa polita. et q̄li-
tates p̄ime ad mediū reducere t̄patissi-
me. ita vt minim⁹ sanct⁹ in tangendo
habitur⁹ sit quinq̄gesies tantū delecta-
tionē. quantā nūc q̄cūq. h̄z de quo
cūq. tangibili. De residuis q̄nq. di-
cendū sicut de p̄cedētib⁹ sensib⁹. De
gaudio aut q̄nq. sensu p̄ferim tact⁹
dīc̄t Mose. li. de similitudinib⁹ sic. Vo-
luptas quā h̄c q̄rere nitimur nō nisi
p̄ anxietatē inueniēt. cū ad id puenierit
hoīes qd̄ volūptatē p̄uāt. nō nisi ado-
rando eadē frui valent. quo si nō fue-
rūt imeditate frui in anxietatē ver-
tunt. Post hanc d̄ vitā aut in oīmo-
da voluptate sunt. aut oīmo replebun-
tur anxietate. Sicut em̄ ferrū ignitū
qualibet sui p̄e p̄inet ignē. Sic in se
boni voluptatē. Hanc voluptatē q̄
nemo h̄c sensit. id nec explanari p̄t
p̄fecte a quoq. s̄ ille. Exēplū ē d̄ sano
mellis qd̄ in oī sui p̄e melle penetrat
Et de buccella inuncta vino optio vn-
diq. panē penetrat. Sic voluptas pa-
trie oēs aīez corporis venas. ossa medul-
las. artus. et cōplexionē penetrat. Si-
cut de igne videm⁹ in ferro ignito.

Capitulum. vii.

Octauū p̄ncipale extrinsecū gau-
diū ē dos impassibilitatē. **V**bi
notādū p̄mo fm̄ Tho. in. liij.
dis. xliij. et xlix. q̄ dos ē p̄petu⁹ om̄at⁹
aīe et corporis in eīna b̄itudine iugis p̄-
seneras. Est em̄ int̄ x̄pm̄ hoīem et aīaz
q̄libet m̄m̄onū spūale. teste ap̄lo.
Eph. v. Sac̄m̄ hoc magnū est. dico
aut in christo et ecclesia. Ex q̄ habet q̄
spūale matrimonū per corporale si-
gnificat. Denī autē sponsis carnali-
bus trīa. dos. q̄natio p̄t nuptias. et

parafernalia. Dos est donatio facta
spōse ex pre pīs. et h ad vsu spōsi ppter
onera mīmonij. et dat ad mīmonij
solaciū tñ ad possessionē spōse. Et sic
dat spōse i ppteratē. licet spōso deur
ad dispensatōz seu vsū et tradit qñ spōsa
in domū sponsi traducit. Quis aut tra
ductionē pmitrat. Et ē dos nō qd cū
q donū spōse. s pcpue qñ pīmonij
ei de qvīnē et sustēari debeat. Et fm
multas leges spōsus nō pōt dōrē inuē
ntare ab ea alienare. Sic in mī
monio spūali qd ē inter xpm. hoies et
ecclesiā seu quālibz deuotā aīaz vel ho
minē. tota trinitas q ē pī nī eccle seu
deuoto hoi dat dona aliq in ppteratē
ad volūtātē tñ et ad dispensationē xpi
spōsi qñ ecclesiā vel aīa in domū spōsi
introducūt qd fit in pīa qñ ante tra
ductionē hic pmitrat. q dona dotes
appellantur. Et sunt duplices dotes.
Quedā aīe. de qb in. iij. pncipali dice
tur. Illie corpīs. q rā aīa q corp xpo
in pīa iūget. Secūdo nōndū q sicut
spōsis carnalibz tria dant. Dos videlz
de q dictū est. Donatio ppter nuptias q
est illud qd a spōso dat spōse. Et para
fernalia qd ē illud qd habz spōsa pter
dotē. vt sunt munera ab amicis data
sponse et filia. Sic in pīa cuilibet hoi
seu deuote aīe dat tria. dotes vt dictū
est. donatio ppter nuptias. qd erit i futu
ro gaudiū qd habebim respectu hūa
nitatis xpi eam cognoscēdo et vidēdo.
De qbus postea dicit. Et parafernalia
que erunt alia dona postmodū decla
randa. Tercio notādū q corpus et
quelibet potēse sensitiue hois glouifi
cari qtuor dotes habebit. id est. qtuor
qūitates supnaturalēs nobilissimas
que sunt impassibilitas. subtilitas. a
gilitas. et claritas. Que qtuor ponūt
in lra et glo. j. Cor. xv. vi in sequētibz
allegabit. Sūt aut quattuor vt refert
Tho. dī. xlix. propter quattuor virtu

tes cardinales. quaz materia sunt bo
na corpalia. vt prudētie correspondeat
claritas. ppter cognitionē iusticie. q est
ppetua et immortalis. impassibilitas.
Fortitudinis agilitas. et q cōtingit vt
nihil corpis possit resistere. Vñ agili
tas notat. j. Cor. xv. p h q dicit Sur
get in viuit. Tempantie vñ q hic cor
pus attenuat subtilitas. Et sic qtuor
vturibz cardinalibz qtuor cōrident
dotes corpīs. sicut tribz theologis vir
tutibz cōrident tres dotes aīe. vt po
stea dicit. Sunt aut qtuor dotes cor
pōis alia rōne. qz sic in pīa aīa i cor
pus influit qtuor. qbus corpus caret
ipā absente. videlz q corp vīuū est co
loratius. durabilius. vīuosius et agili
us. Sic aīa beatificata corpī in pīa p
redūdantia influit qtuor. pportiona
liter dotes. claritatē. impassibilitatem
subtilitatē et agilitatē. vt illis mediāt.
bus corp pfectissime aīe subijctat. sic
aīa deo p suas tres dotes. Sūt etiaz
qtuor dotes corpīs. sic in claritate ra
dij solaris. q ē clarissim. subtilissim.
agilissim. et ipassibilis. Pro tali em cla
ritate xps post cenā Joh. xvij. suble
uatis oculis i celū dixit. i. orauit. Pī.
veit hora clarifica filiū tuū. supple. in
resurrectiōe qtuor dotibz corpīs q tñ
ppte i xpo nō sordēt nomē donis. cū
sit spōsus. licz ipe qtuor habeat excel
lentissime. Et sequit. Vt fili tuus cla
rifier te. supple. i mēbris. Vñ statim
addit. Sic dedisti mihi pīatē oīs car
nis vt oē qd dedisti ei det eis vitā eter
nā. Nec aut ē vita etnā vt cognoscant
te solū vey deū et quē misisti iesū xpm
Sūt aut fm Tho. id quattuor dotes
corpīs. qz ad h q corp sit pfecte subie
ctū aīe nec eā ipediat in opibz glie q
tuor requirit. duo pīnēt ad sensum.
et duo ad motū. Quo ad sensum req
rit vñ vt sit facile receptibile spūm
sensibilis. et ad hoc disponit claritas.

Altex vt nō sit receptibile passibile
ignobiliū ad qđ dīspoit ī passibilitas
Quo ad motū duo requirūt. Vnū ē vt
p̄ p̄tiaz īclīnatōnē nō resistat suo mo
tori ad qđ dīspoit agilitas. Aliud ē vt
corpa p̄ q̄ mouet nō resistāt et ad qđ
dīspoit subtilitas. **E**st igr̄ octauū gau
diū ⁊ p̄ma dos īpassibilitas. **D**e q̄ dī
j. **C**or. xv. Semiat ī corruptiōe re
surgēt ī incorruptiōe. Et fm̄ **T**ho. dīf.
xliij. Resultat ex virtute aīe suū corp⁹
potēter p̄tinētis. Itavt a nullo extēro
ri agente valeat īmutari. Et q̄uis cor
pora b̄tōz sūt p̄posita ex p̄tiaz. tñ illa
p̄taretas erit ad oīmodā eq̄līratem ⁊
p̄cordiā reducta. Et differt illa īpassi
bilitas ab ea quā **A**dā ī statu īmo
cētie habuit. ⁊ quā pueri ī originali
decedētes habebūt. qz īpassibilitas
sanctorū erit nō posse pati. ī nullo mō
⁊ nunq̄ posse pati. **A**de īpassibilitas
fuit posse nō pati. ī aliq̄ mō ⁊ īterim
q̄ nō peccaret dīnia potētia eū p̄tegē
te extēro. **I**mpassibilitas v̄o p̄ueroz
ī lymbo erit īhil pati. si tñ ī ignēz
p̄roicerēt. paterēt. **S**z b̄tī etiā ī īfer
no exīstētes nō paterent. Et erit illud
donū īpassibilitatis ī vno magis q̄
ī alio. qz cā ei⁹ ē maior ī vno q̄ ī alio
Cā em̄ ei⁹ est dñū aīe sup̄ corpus. qđ
quidē causat ex h̄ q̄ fruit aīa deo īm
mobilit. vñ ī eo q̄ p̄fecti⁹ fruit est ma
ior īpassibilitatis cā. **H**ūc doti al
sociant duo dona corpis q̄ ponit **A**n
selm⁹. lī. de silitudinib⁹. vīdēz sanitas
⁊ vite lōgenitas. Et tertiū addī pōt. vī
delicet cicatricū formositas. Sanitate
īq̄ p̄fecta hīc carem⁹. a p̄ma natiui
tatis die esurim⁹. sicutus ē. hīc vnus
claudus. alter scabiosus. ⁊c. **Q**uibus
dā tñ delīnimur medicamētū ne sum
ma hīc sit miseria. **I**n futuro aut̄ sum
ma sanitas erit. **D**e q̄ p̄s. **S**alus iusto
rū a dño. **S**z dīcis. vñ dīq̄ sanus sum
An. **A**nsel. **Q**uid dīcis o hō. tangaris

fuisse. ⁊ clamabis. tēq̄ deceptū q̄rula
beris. **I**btz longēuitas vite erit quam
hīc nullus p̄fecte h̄z mortuus quan
tūlibet vīuat dīni⁹ somniū sibi ē vī
dēz qđ vīxīt cum mortū. hec de **A**nsel.
De cicatricib⁹ dīc **T**ho. dīf. xliij. ī **F**
xliij. Cicatrices īq̄rvulnez nō erūt ī
sanctis nec ī xp̄o. snerūt. īq̄rtum īm
portāt aliq̄nē defectū. **S**z īq̄rtū sūt si
gna p̄stantissime virtutis q̄ passi sūt sc̄ti
p̄ iusticiāz fide. vt ex hoc ⁊ īp̄s alīs
gaudiū crescat. **V**n dīc **A**ug⁹. lī. xxiij.
de ciui. dei. **N**escio quomō sic affic
mur amore martyz beatorū. vt vīlīm⁹
ī illo regno ī eoz corporibus vide
revulnerū cicatrices. que p̄io xp̄i no
mine pertulerūt. ⁊ forassee videbīm⁹
Nō em̄ deformitas ī eis. **S**z dignitas
est quedā. q̄uis ī corpore non corpo
ris sed virtutis pulcritudo resulgeat.
Nec tñ si aliq̄ ī martyrib⁹ amputata et
ablata sūt membra sine īp̄s mēbīs
erūt ī resurrectiōe mortuoz. quibus
dīctū ē. capillus capitis ei⁹ nō pibit.
Donū extērosecū gaudiū p̄ncipale **E**
est sc̄da dos subtilitatis. **D**e q̄ j. **C**or.
xv. **S**emīnat corp⁹ aīale. surgēt cor
pus spūale. ī spū sīle. **H**ec dos ē que
aufert fm̄ **T**ho. grossiciē corpis can
satā ex cōpositiōe elemētālīū qualita
tum. **E**st aut̄ duplex subtilitas. **V**na
ex raritate p̄tīū stantīū nō p̄p̄nque. ⁊
ex tali subtilitate efficit corp⁹ facile dī
uisibile. Et hec nō erit ī corpib⁹ glos
sis. **A**lia ē ex p̄fecta victoria forme su
per materiā. ⁊ h̄mōī subtilitatis ē vñ
re. Et sic celū ē subtile. ⁊ corpa b̄tōz
sic erūt subtilia. **E**st n. subtile ī p̄posito
qđ ē facile penetratīū alteri⁹. vñ cor
porib⁹ b̄tōz cedēt absq̄vlla difficulta
te ⁊ resistētia q̄libet corpa nō glorifica
ta. vt dīcīt **G**uil. de vñitēro. lī. j. ca. lī.
Hūc doti correspondet apte fortitu
do corporalis opposita ībecillitatē.
De quib⁹ **A**nsel. lī. de silitudinib⁹

sic dicit. Fortitudo nostra habet a bestiis superatur. sed in vita futura nihil resistere poterit quando moveatur. et si voluerit evertatur. nec habet plus laborabit quam oculus movendo sese. cum enim angelis similes erimus neque minoris fortitudinis erimus. Sed fortassis quis. ad quod illa fortitudo pertinet cum prout nihil sit in quo vires exerceere possimus. Qui hoc dicit pauca nobiscum quod in hominibus habeat usus humanus attēdit. Attēdat et videbit. quod non solum de omnibus habemus sed et nos habere speramus non parum gaudemus. et quasi actu vivimus. Sic ubi gratia. Ipso visu prout aliqui vivimus non in eorum presentia rerum tantum. et ita de multis in hunc modum. Sic et tunc de hac qua nunc fortitudine agere erit. Sola namque ei possessio grata nobis erit et exultatio gratias. licet in actu neque sit necessaria nobis cum eris ut dictum est in suo statu perveniēter collocatis. Nec eadem questio si aut de velocitate aut de aliqua brevitate prout movetur hac solutione si non aptore soluat. sic igitur iustus fortis erit. ut etiam si velit se commovere possit. hec Anselmus. Sed dubitat. utrum corpus gloriosum sit palpabile. An. Thomas. quod sic dicit. xliiij. Unde Job. xx. spiritus ait. Palpare videtur cum surrexisset. Est tamen notandum. quod palpabile dicitur aliquod corpus ex duobus. scilicet quod habeat qualitates quibus natus est mutari sensus tactus calore frigore et. ut habet aer ignis et hominibus. Et ex hoc quod resistit tangenti. sic terra aqua et composita plura. Sed tangibile dicitur finem quod habet resistere tangenti. unde aer non est palpabilis. quod non resistit tangenti. sed nec tangibilis. Et nec corpora celestia sunt tangibilia nec palpabilia. Unde Gregorius dicit. Corruptum necesse est omne quod palpat. Corpus ergo gloriosum habet ex sua natura qualitates suas. quod nate sunt immutari tactu. Sed tamen quod corpus est omnino subiectum spiritui. in prout est et finem eas immutet tactu vel non immutet. Sicut etiam

cum finem naturam competat sibi ut resistat cuilibet alteri corpori transire ita quod non possit esse cum eo simul in eodem loco. sed miraculose hoc potest divina virtute contingere ad nutum ipsius quod sit cum alio corpore in eodem loco. et sic non resistit ei transire. Unde finem naturam suam palpabile est corpus gloriosum. sed ex virtute supernaturali. Huiusmodi ei pertinet. ut cum non vult. non palpet a corpore non glorioso. Unde Gregorius dicit. Dominus palpat carnem prout quia clausis januis introduxit. ut perfectio ostenderet post resurrectionem corpus suum esse. et eiusdem nature et alterius glorie. Qualitates in tangibiles in corporibus gloriosis licet non sint reducere ad medium rei finem eam distantiam ab extremis acceptas. tamen sunt reducere ad medium proportionis finem quod optime competit complexioni humane in singulis partibus. et ideo tactus illorum corporum est delectabilissimus. quod potentia spiritus delectatur in perveniēti. et tristatur in excessu. hec de Thomas. Decimum extrinsecum gaudium est tertia deus videlicet agilitas. De qua apostolus. I. Cor. xv. Seminatur in infirmitate resurget in virtute. gloria. id est mobile et vivum. Est autem agilitas deus finem Thomas. dicit. xliiij. perfectio supradicta corpori qua corpus gloriosum erit omnino subiectum anime glorificare. non solum ut nihil in eo sit quod resistat voluntati spiritus. quod etiam si fuit in corpore. Unde. sed etiam ut sit in eo aliquid qua perfectio effluens ab anime glorificata in corpus per quam habilitetur ad predictas subiectiones. ut sic corpus sit expeditum et habile ad obediendum spiritui in omnibus motibus et actionibus. Unde sicut nunc dat natura velocius animalibus instrumenta diversae dispositionis in figura et quantitate. Ita deus dabit corporibus sanctorum aliquam dispositionem aliam quam modo habeant. non quidem in figura et quantitate. sed in proprietate glorie que dicitur agilitas. hec Thomas.

Dubitat pmo. virū beati corporaliter aliquādo moueant. Rñ. ibidem q sic Corpa inquit gloriosa aliquādo moueri est necessariū ponere. qz et ipsum corpus xpi ē motū in ascēfione. Et si milit corpa scitōz q de terra resurgēt ad celū empirreū ascēdet. Sed etiam postq celos ascēderūt. verisimile ē q aliqui moueāt p libitū sue volūtatīs. vñ illud qd hñt in virtute actu exercētes diuinā sapientiā cōmēdabilē ostēdant. Virtus em pcedēs in actus exercitiū potētior et pfectior apparet. qz actus manifestat potētā. et vt etiā visus eoz reficiat pulcritudine creaturā diuersarū in qbus sapia dei emittenter relucebit. ¶ Dubitat scdo. vñ anie gloriā moueāt corpa sua motu nō organico. Rñ. Duran. in. l. iij. q nō. h motu pgressiuo. Nō em mouebit totū corpus suū simul. quēadmodum graue mouet totū simul deorsū et leue totū simul sursū. Rō est. qz fm sanctos. in anima post resurrectionē nō erit aliqua noua virtus ad mouendum pter illam quā habuit in corpore viuens. Dubitat tertio. an in ista anima plane moueat corp⁹ gloriācatum. Rñ. Tho. q nō h in tpe impceptibili. Gñl. dicit vbi ē. q gloriācat⁹ homo pōt in actu oculi distātius moueri ampli⁹ q p mille milia milliartorum. et probat ibidē. Vnde Aug. etiā dicit Protin⁹ vbi volēs spiritus erit corpus. Simile est tam de anio p imaginatōē q de roma imaginata i tpe impceptibili imaginari pōt parisus Verūamez melior aia sicut habebit corpus pfectius. ita etiāz moueri pōt velocius. Sed mō corpa nra sunt tarda. Tū qz elementū terre i nobis mouet deorsū. et leue sursū. et sic d alijs. Tū etiā qz appetitus mouēdi in nobis interdiū hñt. vt sensualitas mouet p rōnē. De d dono dñe Ansel. li. d. sif.

tudinib⁹. Nūc ptim agiles sum⁹. hñt hoc etiā a passeribus supamur. hñt sic angeli a celo ad terraz dicto celer⁹ mouebimur. Vides em quāta celeritate p angeluz hñt Abachuc delat⁹ sit Danielt a indea i chaldeā. par erit velocitas qbus pmissa ē eq̄litas. Si em resurrectio in actu oculi fiet. sic et nra opatio fieri pōt. cū corruptibile idueat incorruptionē. Sic em velocissime radius solaris ab oriente fert in occidentem. et oculi visus a terra in celuz. sic animus cū corpe q voluerit. hñt Ansel. Vñc etiāz voti appropiat corpa libertas. de qua idē ibidē dicit. Liber ē qui cogi non pōt ad ea q nolit. nec ab qd velt. hñt hoc nullus integre hñt habet. hñt in futura bñs qunqz certe angelis sñs efficit eoz libertatē habebit Et sic in angelis nō ē instrumētus qd obliet ac impediāt aut cōstringat p velle suo cū oia penetrēt. Sic et xpus clauso pdijt sepulchro. q ostio clauso discipulis apparuit. cui xpo siles erimus. In illa em vita si bon⁹ fuerit nihil pariet ab eo qd nolit. hñt agere pmitte qunqz voluerit. hec ille. ¶ Vnde cūm extrinseci gaudiū ē quarta dos dicta claritas. De q. j. Cor. xv. Seminat in ignobilitate. surget in glia. qd ad claritatē p̄tinet. Et Matt. xij. Fulgebūt insti sicut sol in regno p̄ris mei. Nec claritas erit intrinseca corpi glorioso. et causabit ex redundātia anime ad corpus. Et fm qd aia fuerit maioris claritatis in lumie glorie et fructione beatifica. fm hoc plus corp⁹ eius clarificabit. Jo. j. Cor. xv. of. Stella differt a stella in claritate. ita et resurrectio mortuorū. Et ita i corpe glorioso cognoscat color corpi qd p̄tinet in vase vitreo. vt dicit Grego. sup illud Job. Nō adeq̄bis ei aurū vel vitrū. hec de Tho. Etiam patet q corpora gloriosa

erunt p̄tia vt vitru. z clara vt aurum.
Sūt em̄ nūc duo q̄ causant in nostro
corpe obscuritatē. scz materie impuri-
tas. z luminis paucitas. h̄ vitru. tol-
let. z claritas dabit p̄spiciat z fulgida.
S; dubitares p̄mo. Erūt ne oēs p̄tes
corpis eq̄les in claritate z colore. Rñ.
fm̄ Tho. dist. xliij. in. iij. q̄ nō. qz cor-
poris gloria nō tollet nām. h̄ perficiet.
Vnde color qui debet corpi ex natu-
ra suaz partū remanebit in eo. h̄ sup-
addecur claritas ex gloria anime. Si-
cut etiā videmus corpa colorata ex sui
natura splēdore solis resplēdere. v̄ ex
aliq̄ cā extrinsecave l intrinseca. Et sic
claritas gl̄ie redūdat ab aia. supple. p̄
causalitatē in corpus fm̄ suū modū
z est ibi alio modo q̄ sit in anima. ita
z in quālibet partē corpi redundabit
fm̄ suū modū. Vñ nō est incōueniēs
q̄ diuerse partes habeant diuersimo-
de claritatē fm̄ q̄ sunt diuersimo-
de dispositi ex sua nā ad ip̄am. Vna
em̄ pars habet maiore dispositionem
ad claritatē q̄ alia. sicut oculi q̄ ma-
nus. z spūs q̄ ossa. z humores q̄ caro
vel neruus. Dubitat sc̄do. An clari-
tas corporis glorioso visum offendat
sicut hic radius solis. Rñ. q̄ nō. Ra-
tio est. qz sicut corpus gloriosum non
potest pati aliqd passiōe nature. h̄ pas-
sione anime. id est. receptiōe conueni-
entis solū. Ita ex p̄p̄tate gl̄ie non
aget nisi actione aie h̄ secūdu hoc ma-
gis delectat. Offendit aut̄ inq̄tū agit
actiōe nature. inq̄tū agit calefaciēdo
z dissoluēdo organū visus z disgregā-
do spiritus. z ita claritas gl̄iosi corpi
licet excedat claritatē solis. tamen de
sui natura nō offendit visum h̄ demul-
cet. Propter quod claritas illa com-
paratur claritati aspidis Apo. xxi.
Dubitat tertio an in potestate corpo-
ris gloriosi sit videri v̄ nō videri. Rñ.
idem q̄ sic. quia claritas puenit ex im-

perio volūtatē cui subdetur. vnde in
potestate anime gl̄osificata erit q̄ v̄-
deatur vel nō videatur. sicut z quelibz
actiō corpi in aie potestate erit. als
non esset corpus gloriosum instrumē-
tum sūme obediēs p̄ncipali agenti.

Capitulum. viij.

Dodecimum gaudiū extrinsecū
est aureolarū. z fructus datio-
que se habet circa animā z cor-
pora beata. sicut paraferalia in ma-
trimonio. Vbi notandū fm̄ Tho. z
alios i. iij. dist. xlix. q̄ differūt aurea.
aureola z fructus. Nā aurea ē gaudi-
um qd̄ de deo immediate habet ani-
ma in superioribus viribus scz de visi-
one dei clara. de fructiōe. z certitudi-
ne retentionis. q̄ tria sequunt̄ gaudiū
anime. z illud est aurea. Auream hāc
meremur hic p̄ qd̄cūq̄ certamē culus
cūq̄ tentationis quā ex charitate vin-
cimus. fm̄ illud apli. Nemo coronat̄
nisi q̄ legitime certauerit. Aureola
v̄ ē aie gaudiū de opibz a se factis
q̄ habet rōnē victorie excellētis christi
formiter facta. Vel sic est p̄miū de o-
peribus p̄fectionis qbus hō maxime
xpo cōformet fm̄ p̄fectionem victoriam.
Et hanc aureolā meremur. aut mar-
tyrio. aut doctrina. aut v̄ginitate. Fru-
ctus aut̄ est gaudiū z delectatio de spi-
rituali exercitio in sp̄nēte delectati-
ones. p̄sertim venereas. Et hūc mere-
mur. aut p̄inētia cōiugali. aut viduali
aut v̄ginali. Ex qbus patz q̄ tam au-
rea. q̄ aureola sunt p̄ncipalit in aia.
Sed sicut ex gaudīo essentialis p̄mij
qd̄ est aurea. de deo immediate habi-
ti redundat. fuit z causat in corp⁹ bñ
quidaz decor q̄ est gl̄ia corpi seu dos
corpi quadruplex. de qbus dictū est
Sic etiam ex gaudīo aureole resultat
aliquis decor in corp⁹ representatiui
sp̄alis triūphi de q̄ gaudet aia vt pre-
dicatois in ore. v̄ginis in illa parte